

interview

tekst: Frederike Bax
beeld: Eric Kampherbeek (portretten) en Studio de Winter (projecten)

‘Een ontwerp moet gewoon goed zijn’

interview

Met een gevoel van trots kijkt Hans Maréchal terug op de afgelopen tien jaar. Met zijn bureau M+R interior architecture realiseerde hij een groot aantal bijzondere projecten variërend van een brasserie in Breda en een showroom in Vianen tot een luchthaven in Eindhoven en een cultuurfabriek in Uift. “Interieurarchitecten creëren ruimtes waarin mensen gelukkig zijn en zich goed voelen.”

Miele Inspirience
Centre, Vianen

Voordat hij zijn eigen bureau startte, werkte Maréchal als creatief directeur bij een groot bureau waar hij een team van vijftien medewerkers aanstuurde. “Waar ik vooral tegenaan liep was de moeizame politiek van het bedrijf. Het was een hoop gedoe om steeds de hele mening achter me te krijgen.” Hij wilde voor zichzelf beginnen en projecten op zijn eigen manier aanpakken.

Keuzes maken

Dat was eigenlijk al jaren zo, maar de omstandigheden waren er niet naar. Financiële verplichtingen hielden Maréchal tegen. “Door veranderingen in mijn privéleven en het overlijden van een zeer dierbare vriend vielen er zoveel vastigheden weg dat ik geen beperkingen meer voelde. ‘Ik ga keuzes maken’, zei ik tegen mijzelf, en besloot de sprong te wagen. In augustus 2000 startte ik mijn eigen bureau, samen met Marie-Louise Rooijmans.”

Maréchal wilde - en wil nog steeds - duurzame architectuur maken. “M+R maakt uitsluitend ontwerpen waarvan de opdrachtgever ook op lange termijn profijt heeft. We proberen het zelfs zo te organiseren dat een ontwerp zo sterk is, dat het ook overeind blijft als er in de toekomst ingrepen moeten worden gedaan.” Dit doet het bureau door goed na te denken over materiaal, afwerking en detaillering. Kwaliteit staat voorop. “Een ontwerp moet gewoon goed zijn.”

Voor het interieur van City Inn Amsterdam, een van de grootste hotels van Nederland dat begin 2011 geopend wordt, koos M+R naast zorgvuldige detailleringen voor duurzame materialen als metaal, glas, wol, gerecyclede kunststoffen en massief hout. Maréchal: “Hout wordt mooi oud. Een oude houten tafel met krassen en butsen, is mooier dan een nieuwe: de tafel vertelt een verhaal. Op dezelfde manier kunnen ook gebouwen in de loop der jaren mooier worden.”

Drufabriek, Uift

Spin in het web

M+R bestaat uit een team van zes mensen: vier interieurarchitecten, een designer, een project-manager, en een vaste groep freelancers. Iedereen is even belangrijk. Het liefst bijten ze zich vast in complexe opgaven waarin diverse gebruikers met verschillende behoeftes samenkomen: bibliotheken, luchthavens, kantoren, theaters, scholen, hotels en andere publieke ruimtes. Particuliere opdrachten doet het bureau niet. “Die zijn vaak te individualistisch”, zegt Maréchal. “Smaak en gevoel van de opdrachtgever gaan vaak overheersen en

interview

degraderen de interieurarchitect tot een soort intermediair."

In het boek Portrait + Landscape dat ter gelegenheid van het tienjarig bestaan van M+R werd uitgegeven, schrijft Maréchal: "Ons vak is luisteren, aanvoelen, analyseren, ordenen en uiteindelijk het vertalen van de vraag naar een innovatieve oplossing." Om die vertaalslag te kunnen maken onderzoekt het bureau steeds weer 'de grenzen van de mogelijkheden' en werkt het vanuit een totaalconcept. "Alle elementen van interieur en exterieur moeten uiteindelijk een geheel vormen, waarbij elk detail is afgestemd op het gewenste resultaat: van de klimaatbeheersing tot de deurknoppen en van de verlichting tot het tapijdessin."

"Bij complexe opgaven moet je als interieurarchitect met veel verschillende belangen rekening houden, zonder je eigen visie uit het oog te verliezen", zegt Maréchal. Hij ziet de interieurarchitect als spin in het web. Als degene die het overzicht heeft, initiator, inspirator en centraal aanspreekpunt is. "Een goed interieurarchitect is een regisseur, die alle disciplines uiteindelijk tot een geheel weet te smeden."

Veel lof

Door zijn ervaring in de branche had Maréchal een behoorlijk netwerk toen hij begon. Bovendien kreeg hij tegen inlevering van zijn aandelen in het bureau waar hij werkte een door hem verworven project mee: de transformatie van de monumentale kloosterkazerne in Breda tot casino. Dat ging niet zonder slag of stoot.

Holland Casino was aanvankelijk sceptisch: ging met een groot bedrijf in zee en had ineens te maken met een startend bureautje. "Wij wilden heel graag. We hadden dit project nodig voor een goede start van M+R", vertelt Maréchal. "We stippelden een goed traject uit dat we illustreerden met vele presentaties en visies."

Holland Casino was overtuigd en drie jaar later werd het casino met veel lof ontvangen. "M+R heeft een ontwerp gemaakt waarin respect voor het monument wordt gecombineerd met de allure en weelderige sfeer van een casino", schreef Rutger van Oldenbeek in PI (2003). Maréchal: "Door het casino kregen we veel positieve publiciteit en dat leverde weer nieuwe projecten op."

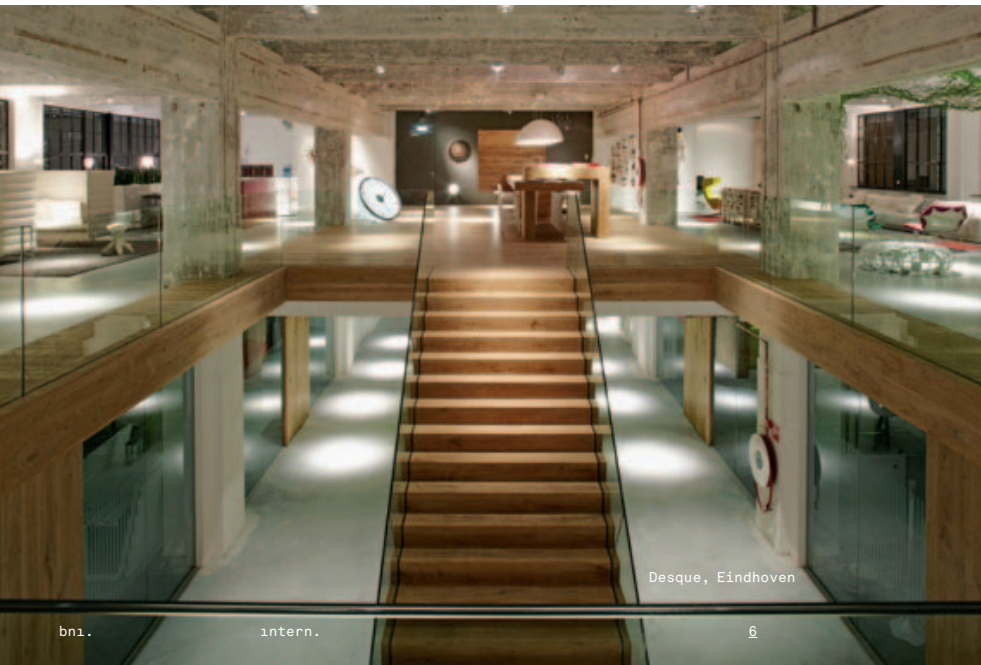
‘Een goed interieurarchitect is een regisseur’

Vanzelfsprekend

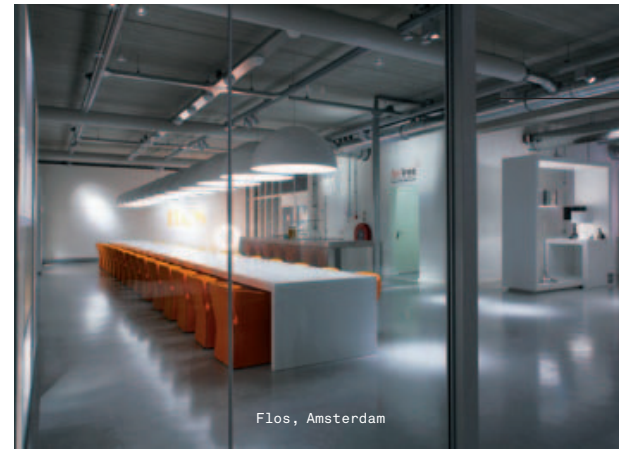
Een van die projecten betreft een ander monumentaal pand: het oude raadhuis in Roosendaal. Dit raadhuis dateert uit 1534, maar werd in de jaren zeventig 'aangetaast' door een grondige renovatie. "In Nederland heerst een conservatief beeld van hoe je met monumenten om moet gaan", zegt Maréchal. "Ik vind dat je moet kunnen ingrijpen om monumenten bruikbaar te maken voor deze tijd." In de raadzaal deed M+R zo'n ingreep: twee pilaren werden weggehaald omdat deze het gebruik van

Kloosterkazerne, Breda

Desque, Eindhoven

Flos, Amsterdam

de zaal beperkten. Om de dakconstructie op te vangen werd in de wand een stalen balk aangebracht. "De ruimte ziet eruit alsof hij altijd zo geweest is. Heel vanzelfsprekend en dat maakt de ruimte aangenaam."

Dat is volgens Maréchal precies waar het om draait. "Interieurarchitecten creëren ruimtes waarin mensen gelukkig zijn en zich goed voelen. Om dit te kunnen bereiken moet alles kloppen: verlichting, akoestiek, klimaatbeheersing, routing, materialen, vormen en kleuren. De zintuiglijke beleving van de gebruiker is hierin van cruciaal belang."

Hans Maréchal
BNI-lid sinds 1995

Hans Maréchal is geboren in 1964 en groeide op in Best en Eindhoven. Nadat hij zijn studie aan het Sint Lucas in Bostel had afgerond, ging hij aan de slag bij een multidisciplinair ontwerp bureau in Eindhoven. Vervolgens gaf hij leiding aan ontwerp bureau Matrix en verkreeg hij de titel interieurarchitect via de SBA. Na vier jaar Matrix trad hij toe tot de directie van het bureau EDG, waar hij tot augustus 2000 als creatief directeur werkzaam was. Op 1 augustus 2000 richtte hij zijn eigen bureau op: M+R interior architecture. M+R heeft in tien jaar tijd een groot aantal opvallende projecten gerealiseerd waaronder het Philips Stadion in Eindhoven (2004), Eindhoven Airport (2005), een inspiratiecentrum voor Miele in Vianen (2008), innovatieve kantoorconcepten zoals Allee Wonen in

Roosendaal (2007) en Wonen Breburg in Tilburg en Breda (2010), showrooms voor Flos in Amsterdam (2008) en voor projectinrichter Desque in Eindhoven (2009), een cultuurcentrum in de Drufabriek in Ulfst (2009), Theater de Lees in Waalwijk (2010) en de op 15 oktober 2010 heropende Deventer Schouwburg. Kijk voor meer interessante projecten van M+R op www.mplusr.nl.

interview

Rustgevende geuren

Toen M+R na een internationale competitie de opdracht binnenhaalde om de Privium ClubLounge op Schiphol te ontwerpen, kreeg het bureau er een nauwkeurige analyse van de gebruiker bij. Opdrachtgeefster Conny Lanza, psycholoog van beroep, voorzag het bureau in psychologische modellen, positieve en negatieve psychologische invloeden, stressfactoren en meer. M+R vertaalde deze kennis naar een organisch interieur met verschillende sferen en werkte samen met kleur-, licht- en geurexperts om een omgeving te creëren waarin stress afneemt en de 'frequent flyer' zich prettig voelt. Maréchal: "Het licht in de lounge verandert in de loop van de dag van kleur en via ventilatoren worden rustgevende geuren verspreid. Dat heeft niets te maken met Brise Air hoor, haha. Je ruikt het niet bewust, het is echt heel subtiel."

‘Je moet kunnen ingrijpen om monumenten bruikbaar te maken voor deze tijd’

Ondanks de economische tegenwind waar vooral de bouwsector door wordt getroffen, is Maréchal positief gestemd over de toekomst. "Als ik om me heen kijk, zie ik dat er nog heel veel kan en moet gebeuren. Alleen al de grote leegstand van vaak verouderde kantoorgebouwen. In het kader van duurzaamheid moeten juist interieurarchitecten visies ontwikkelen op hoe we hier

Privium ClubLounge, Schiphol

adequaat mee om kunnen gaan." Ook het ontwikkelen van duurzame materialen en producten is voor Maréchal een interessante uitdaging. M+R ziet met name hier veel kansen. Zo is het bureau bezig met het ontwikkelen van een duurzame, cradle to cradle bureau. Ook onderzoekt het bureau of het projecten kan verwerven buiten de landsgrenzen. "Onze ambitie is aansprekende projecten te blijven maken en hiervoor is in Nederland niet altijd voldoende potentieel."